

Evalueringer af Rigsrevisionens beretninger fra 2024 af professor Per Nikolaj Bukh

Januar 2025

Evaluator Per Nikolaj
Bukh

Evaluering af beretning 15/2023 om kontrollen med fødevareemballage.....	2
Evaluering af beretning 1/2024 om statens refusion for ophold på herberger.....	6
Evaluering af beretning 4/2024 om Uddannelses- og Forskningsministeriets indsats for at sikre økonomi og tidsplan for et nyt studieadministrativt it-system.....	9
Evaluering af beretning 6/2024 om statens betalingsadfærd.....	12

Evaluering af beretning 15/2023 om kontrollen med fødevareemballage

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Denne beretning handler om Fødevarestyrelsens ("Styrelsen") kontrol med fødevareemballage, idet Styrelsen har ansvaret for at kontrollere, om virksomheder overholder reglerne på området. Dette kontrolområde udgør dog en mindre del af Styrelsens opgaver.

Området er reguleret af national lovgivning og EU-lovgivning. *Formålet* med undersøgelsen er at vurdere, om Styrelsens kontrol med fødevareemballage er tilfredsstillende. EU har bl.a. fastsat krav til myndighedernes kontrol med fødevareemballage og grænseværdier for indhold af kemiske stoffer i emballagen. Folketinget har bl.a. fastsat krav til, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ("Ministeriet") kontrol skal være risikobaseret. Herudover indførte Danmark i 2020 et nationalt forbud mod at anvende PFAS i fødevareemballage af pap og papir. Styrelsen har omsat forbuddet til en grænseværdi, hvor Styrelsen fører kontrol med, at grænseværdien ikke overskrides.

Udover overholdelsen af lovgivningen *motiveres* undersøgelsens relevans af hensynet til konsekvenserne af indhold af sundhedsskadelige stoffer i fødevareemballage. Det vurderes, at undersøgelsens formål og motivation er klart beskrevet og relevant.

Undersøgelsen er *afgrænset* til at omhandle Styrelsens kontrol med fødevareemballage i perioden 2017-2022. Undersøgelsesperioden begynder i 2017, fordi EU's kontrolforordning siden 2017 har reguleret, hvordan Styrelsen skal føre kontrol med fødevareemballage.

Undersøgelsen afgrænses yderligere ved ikke at omfatte Styrelsens kontrol af emballagevirksomheders fremstillingsprocesser. Undersøgelsen omfatter heller ikke styrelsens kontrol med, om emballage afgiver smag og lugt til fødevarer. Endelig er undersøgelsen afgrænset til de typer af kontroller med fødevareemballage, som vedrører skadelige stoffer, og som er væsentlige for forbrugernes sundhed. Det er ikke eksplicit, hvordan disse stoffer er afgrænset, men der synes at være et primært fokus på PFAS, om end det også fremgår, at der ikke findes specifikke sundhedsmæssige vurderinger af alle 12.000 forskellige PFAS-stoffer. Afgrænsningen er relevant og operationel, men bidrager til at undersøgelsens emne er relativt snævert.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Undersøgelsen besvarer følgende spørgsmål i beretningen:

(1) Er Fødevarestyrelsens tilrettelæggelse af kontrollen med fødevareremballage tilfredsstillende?

(2) Er Fødevarestyrelsens udførelse af kontrollen med fødevareremballage tilfredsstillende?

Disse spørgsmål er egnede til at belyse formålet, men det kan bemærkes, at emnets indsnævring ved afgrænsningen ikke fremgår klart af undersøgelsesspørgsmålene.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Undersøgelsen er baseret på en gennemgang og analyse af materiale fra Styrelsen. Materialet omfatter mødereferater, interne vejledninger, sagsakter samt data om kontroller og registre over virksomheder.

Desuden omfatter undersøgelsen analyser af data om kontroller og kvalitative analyser af kontrolsager med og uden sanktioner. Gennemgang af, om styrelsens kontrolregister indeholder korrekte og tilstrækkelige oplysninger om virksomhederne, er baseret på en stikprøve.

Ud over at basere vurderingskriterier på lovgivning og Styrelsens interne retningslinjer lægges kriterierne fra Rigsrevisionens beretning om effektiv kontrol fra 2017 (RR 15/2016) til grund for vurderingen. Dette vurderes at være et relevant vurderingskriterie, da kontroller med respekt for de enkelte myndigheders forskelligartethed har klare fællestræk. Da der ikke foreligger en autoritativ vejledning i, hvordan myndigheder skal tilrettelægge kontroller, er det værdifuldt, at Rigsrevisionen ved denne beretning bidrager med fokus på generelle kriterier for kontroller.

Samlet set vurderes det, at de anvendte metoder er velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Det konkluderes i beretningen, at både Ministeriets udførelse og tilrettelæggelse af kontrollen med fødevareremballage er utilfredsstillende. Dette indebærer en risiko for, at forbrugerne udsættes for unødige sundhedsrisici, og at virksomheder ikke sanktioneres tilstrækkeligt.

Selvom Styrelsen har en risikobaseret tilgang til kontrollen, er grundlaget for risikovurderingen utilstrækkeligt, da det register, som Styrelsen anvender til at udtage virksomheder til kontrol, ikke altid indeholder korrekte og

tilstrækkelige oplysninger om virksomhederne. Styrelsen har desuden ikke tilstrækkelig dokumentation for de risikovurderinger, som ligger til grund for udvælgelsen af fødevareemballage og stoffer til laboratorietest. Styrelsen kan herudover ikke dokumentere eventuelle justeringer af, hvordan Styrelsen risikovurderer og udtager virksomheder til kontrol.

Specifikt har Styrelsen udført 322 kontroller for indholdet af kemiske stoffer i fødevareemballage, hvor Rigsrevisionens gennemgang viser, at grænseværdierne er overskredet i 70 kontrolsager. I 11 af sagerne har Styrelsen selv konstateret, at fødevareemballagen er ulovlig. I ingen af sagerne har Styrelsen sanktioneret forholdene. I en række andre sager har Styrelsen ikke foretaget konkrete vurderinger af, om overskridelse af grænseværdierne har medført ulovlig fødevareemballage og dermed burde sanktioneres. Ligeledes konstaterer Rigsrevisionen, at Styrelsen i langt hovedparten af de gennemgåede sager heller ikke har fulgt op på, om virksomhederne efterfølgende har stoppet anvendelsen af den ulovlige fødevareemballage.

Både undersøgelsen af kontrollen for indholdet af kemiske stoffer i fødevareemballagen og vurderingen af det register, som Styrelsen anvender til at udtage virksomheder til kontrol, er funderet på konkrete kvantitative analyser. Ligeledes er Rigsrevisionens vurdering af udførelsen af kontrollen baseret på konkrete data. Samlet set er konklusionerne klare og velunderbyggede med konkrete data.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

I 70 af de 322 tests, som Styrelsen har foretaget i undersøgelsesperioden, overskred fødevareemballagen grænseværdierne, hvilket indikerer, at emballagen kan være ulovlig. Rigsrevisionen har dog ikke efterprøvet vurderingen i de enkelte sager, da det kræver en samlet faglig og skønsmæssig vurdering af hver enkelt sag. Rigsrevisionen konkluderer korrekt, at Styrelsen ikke sanktionerer ulovlig fødevareemballage.

Det fremgår også af beretningen, at Fødevarestyrelsen har oplyst, at en overskridelse af grænseværdierne ikke nødvendigvis betyder, at virksomheden skal sanktioneres, da dette altid vil bero på en efterfølgende konkret vurdering. Det fremgår ligeledes, at Styrelsen har oplyst, at en overskridelse af grænseværdien for indhold af PFAS ikke nødvendigvis betyder, at fødevareemballagen er sundhedsskadelig. Det vurderes på denne baggrund samt generelt, at beretningens konklusioner er passende balancerede.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

Beretningens emne og formål er klart motiveret, og afgrænsningen er relevant. Undersøgelsesspørgsmålene og den anvendte metode er velegnede til

at belyse formålet. Desuden er resultaterne og konklusionerne velunderbyggede og tilstrækkeligt balancerede.

Det vurderes positivt, at beretningen inddrager kriterierne fra Rigsrevisionens beretning om effektiv kontrol fra 2017 (RR 15/2016). Rigsrevisionens undersøgelse af Fødevarestyrelsens kontroller viser, at offentlige myndigheder kan anvende beretningen om effektiv kontrol, når kontrolmiljøet udvikles. Beretningen indikerer også, at klare retningslinjer i form af inspirationsmateriale eller rammeværktøjer på andre områder kan fremme effektivitet og regeloverholdelse mere generelt.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	x
Tilfredsstillende	
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 1/2024 om statens refusion for ophold på herberger

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Beretningen er dels *motiveret* af tidligere sager om forkert refusion på herbergsområdet i medierne, og dels af at Rigsrevisionen i forbindelse med en tidligere undersøgelse konstaterede, at der var stor variation i herbergernes takster. Dette er en klar og relevant motivation.

Det følger direkte af motivationen, at *formålet* med undersøgelsen er at vurdere, om Social- og Boligministeriet ("Ministeriet") har sikret, at staten udbetaler korrekt refusion for kommunernes udgifter til borgeres ophold på herberger.

Ministeriet har det overordnede ansvar for lovgivningen på hjemløseområdet, herunder at fastsætte regler for statens refusion af udgifter til ophold på herberger. Da herbergernes takster danner grundlag for beregningen af refusionen, fokuserer Rigsrevisionen især på takster, der er fastsat i overensstemmelse med gældende regler.

Undersøgelsen er relevant og formålstjenligt *afgrænset* til at omfatte kommuner, der havde kommunale herberger eller driftsoverenskomst med ét eller flere selvejende herberger i 2022. Dette er en relevant afgrænsning, da Rigsrevisionen for de 56 % af herbergerne, der er private herberger uden kommunal driftsoverenskomst, kun har adgang til det materiale, som socialtilsynet har indhentet i sit tilsyn, hvilket ikke ville være tilstrækkeligt for undersøgelsens formål.

De herberger, der ikke indgår i undersøgelsen, er på de væsentligste områder underlagt samme regler for takstfastsættelsen som herbergerne, der indgår i undersøgelsen. Derfor påpeger Rigsrevisionen korrekt, at de problemstillinger, der afdækkes i beretningen, også vil kunne være relevante for alle herberger.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Formålet belyses med følgende spørgsmål i beretningen:

- (1) Har kommunerne sikret, at grundlaget for at anmode om refusion for ophold på herberger er korrekt?
- (2) Har Social- og Boligministeriet understøttet, at kommunerne anmoder om korrekt refusion for ophold på herberger?

Undersøgelsesspørgsmålene vurderes at være relevante og egnede til at belyse formålet.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Undersøgelsen baserer sig primært på gennemgang af dokumenter fra Ministeriet og de 23 kommuner. Rigsrevisionen har herudover haft en skriftlig dialog med alle kommuner om materialet og foreløbige resultater og har både undersøgt herbergernes budgetterede udgifter og de faktisk afholdte udgifter. Der er i særdeleshed tale om en meget detaljeret undersøgelse af budgetter og regnskaber. Desuden har der været afholdt møder med ministeriet samt to socialtilsyn.

Det vurderes, at det er en meget egnet metode til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Det konkluderes, at kommunerne ikke i tilstrækkelig grad har sikret, at grundlaget for at anmode om refusion for ophold på herberger er korrekt. Alle kommunerne i undersøgelsen har alle én eller flere fejl i taksterne, hvilket betyder, at de har anmodet om refusion for udgifter, der ikke er refusionsberettigede.

Det konkluderes også, at Ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har understøttet, at kommunerne anmoder om korrekt refusion for ophold på herberger. Dette underbygges af, at flere kommuner over for Rigsrevisionen har givet udtryk for, at de er i tvivl om, hvordan reglerne skal fortolkes. Det betyder, at nogle kommuner har indregnet udgifter, som andre kommuner ikke har indregnet i deres takster.

Ministeriet har baseret sit tilsyn med korrekt refusion på revisionspåtegninger fra private revisorer og på enkeltstager, men Ministeriet har ikke stillet klare krav til den revision, som de private revisorer skal udføre, når de påtegner taksten. Da Ministeriet heller ikke har stillet klare krav til socialtilsynene om, hvordan de private revisorers påtegninger skal bruges af tilsynet, herunder hvornår ministeriet skal orienteres, er der ikke en ensartet praksis på området.

Undersøgelsen viser, at de private revisorer i en række tilfælde i revisionspåtegningerne har gjort opmærksom på, at takstberegningen muligvis ikke er korrekt. Ministeriet er ikke blevet orienteret herom. Endelig viser undersøgelsen, at Ministeriet er gået ind i 2 konkrete sager, hvor ministeriet har haft viden om, at refusion er udbetalt i strid med reglerne. Ministeriet har dog ikke i forlængelse af de konkrete sager skabt klarhed om reglerne over for kommunerne generelt.

Rigsrevisionens konklusioner er på overbevisende vis underbygget af analyser af budgetter og regnskaber og er klare og éntydige. Derfor er Rigsrevisionens opfordring til, at Ministeriet bør sikre, at der skabes den nødvendige

klarhed om regelgrundlaget velbegrunderet. Det er således behørigt, at Rigsrevisionen konkluderer, at Ministeriet bør være proaktiv, fordi reglerne efter ministeriets egen vurdering er vanskelige, og at Ministeriet derfor bør overveje, om resultaterne i denne undersøgelse giver anledning til at se på andre områder med statsrefusion.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Konklusionerne er klart balancerede. Ved vurderingen af, om kommunerne har sikret, at grundlaget for at anmode om refusion for ophold på herberger er korrekt, er der taget hensyn til kommunernes berettigede tvivl om reglernes fortolkning.

Lovgivningen på området er kompliceret af et uhensigtsmæssigt uklart samspil mellem retssikkerhedsloven, serviceloven og socialtilsynsloven samt finansieringsbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om tilsynsportalen. Det er Ministeriets ansvar at afklare dette, hvilket Rigsrevisionen korrekt påpeger.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

Beretningens emne og formål er klart motiveret, og afgrænsningen er relevant. Undersøgelsesspørgsmålene og den anvendte metode er velegnede til at belyse formålet. Desuden er resultaterne og konklusionerne velunderbyggede og balancerede.

Beretningen udmærker sig ved at på meget grundig vis at adressere et kompliceret område, hvor der i en årrække har været uklarhed omkring de gældende regler. Ved at analysere problemets omfang og anviser behov for forbedringer bidrager Rigsrevisionen konstruktivt til både øget regelefterlevelse og øget effektivitet på området. Herudover har Rigsrevisionens opfordringer til konkrete tiltag også potentiale til at adressere tilsvarende problematikker, hvad angår andre typer af sociale tilbud.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	X
Tilfredsstillende	
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 4/2024 om Uddannelses- og Forskningsministeriets indsats for at sikre økonomi og tidsplan for et nyt studieadministrativt it-system

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Undersøgelsen er klart *motiveret*. Det fremgår af beretningen, at den er foranlediget af, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ("Ministeriet") i oktober 2023 forelagde et aktstykke for Folketingets Finansudvalg (fortroligt Akt E 27/10 2023). Ministeriet anmodede i aktstykket Finansudvalget om at tiltræde en samlet økonomisk ramme på ca. 1,2 mia. kr. til et projekt, der skal udvikle og implementere et nyt studieadministrativt it-system på universiteterne ("Projektet").

Det fremgik af aktstykket, at Ministeriet og universiteterne – i strid med budgetvejledningens regler – allerede havde afholdt udgifter ud over forelæggelsesgrænsen på 70 mio. kr. og havde igangsat et udbud uden forudgående tilslutning fra Finansudvalget. Finansudvalget kritiserede forløbet forud for forelæggelsen af aktstykket og bad efterfølgende Statsrevisorerne om at anmode Rigsrevisionen om at undersøge Ministeriets tilsyn med Projektet. Statsrevisorerne imødekom Finansudvalgets ønske og anmodede Rigsrevisionen om at igangsætte en undersøgelse.

På denne baggrund er *formålet* med undersøgelsen ligeledes helt klart, nemlig at vurdere Ministeriets styring af og tilsyn med Projektets økonomi og tidsplan, herunder Ministeriets overholdelse af budgetvejledningens regler om forelæggelse for Finansudvalget.

Undersøgelsen omfatter hele perioden fra Projektets start i april 2017 frem til forelæggelsen af Akt E for Finansudvalget i oktober 2023, men perioden opdeles i to, da Ministeriet overdrog Projektet fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen til universiteterne i slutningen af 2021 ved Akt 127 16/12 2021. Derfor fokuseres i den første periode på Ministeriets styring af og tilsyn med Projektet, mens undersøgelsen i den anden periode kun omfatter Ministeriets tilsyn. Herudover inddrages Statens It-råds behandling af samt Universiteternes statusrapporteringer om Projektet til Statens It-råd i undersøgelsen. Det vurderes, at *afgrænsningen* er præcis og relevant.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Formålet operationaliseres ved to klare undersøgelsesspørgsmål:

(1) Har Uddannelses- og Forskningsministeriet styret projektet tilfredsstillende, før det blev overdraget til universiteterne?

(2) Har Uddannelses- og Forskningsministeriet ført et tilfredsstillende tilsyn med projektet, efter det blev overdraget til universiteterne?

Spørgsmålene følger logisk og naturligt af undersøgelsens formål og er derfor egnede til at belyse formålet.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Revisionen er baseret på dokumentgennemgang. Desuden er der holdt møder med Ministeriet. Dette vurderes at være metoder, der er velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Det konkluderes i beretningen, at Ministeriets styring af og tilsyn med Projektet har været meget utilfredsstillende. Det har haft den konsekvens, at Projektet er blevet forsinket og fordyret med ca. 100 mio. kr. Rigsrevisionen finder det desuden meget utilfredsstillende, at Ministeriet har forelagt projektet for Folketingets Finansudvalg mere end 2 år for sent.

Mere specifikt konstateres det i beretningen, at projektgrundlag har været yderst mangelfuldt, og at ministeriet ikke har fulgt op på projektets budget. Dermed har Ministeriet ikke levet op til kravene i statens it-projektmodel. Selvom Ministeriet i september 2021 blev bekendt med, at projektet havde overskredet budgetvejledningens forelæggelsesgrænse, oplyste Ministeriet ikke Finansudvalget herom. Ministeriets tilsyn med projektet, efter det blev overdraget til universiteterne, har også været meget utilfredsstillende, idet Ministeriets tilsyn alene har omfattet, at ministeriet godkendte universiteternes halvårslige statusrapporteringer til Statens It-råd.

Herudover afdækker beretningen, at den egentlig årsag til, at ministeriet forelagde akt 127 for Finansudvalget, var at reducere Ministeriets konsulentforbrug, idet universiteterne ikke er omfattet af kravet om konsulentbesparelser. Dermed er både Projekts reorganisering og fordyrelsen på 100 millioner kroner forårsaget af denne beslutning. Selvom denne betragtning ikke er eksplisit i beretningen, vurderes det at være vigtigt, at den er inkluderet.

Konklusionerne er klare og underbygges tilstrækkeligt detaljeret i beretningen.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Rigsrevisionen kritiserer, at det tog ministeriet mere end 2 år, fra Ministeriet blev bekendt med, at forelæggelsesgrænsen var overskredet, til Ministeriet forelagde Akt E for Finansudvalget i oktober 2023. Dette på trods af at universiteterne havde gjort Ministeriet opmærksom på, at det var afgørende for Projektets tidsplan og økonomi, at aktstykket blev forelagt for Finansudvalget.

Forsinkelsen indebar, at Projektet blev fordyret med ca. 100 mio. kr., fordi universiteterne ikke kunne indgå kontrakt med en leverandør, før aktstykket var forelagt. Ministeriet har oplyst, at Ministeriet er enig heri, men at fordyrelsen er påløbet i forhold til en tidligere businesscase og dermed ikke den, der ligger til grund for aktstykket. Ministeriet har også oplyst, at ministeriet på det pågældende tidspunkt vurderede, at aktstykket indeholdt de nødvendige oplysninger. Ministeriet vurderer dog, at den økonomiske konsekvens af den langtrukne aktstykkeproces kunne have fremgået mere tydeligt af Akt E.

Ministeriet har herudover tilkendegivet, at beretningen tegner et retvisende billede af mangelfulde styringsprocesser i Ministeriet, og at beretningen fremhæver berettiget kritik af Ministeriets styring og tilsyn af Projektet.

Det vurderes, at forholdene omkring den økonomiske konsekvens af den langtrukne aktstykkeproces er præsenteret tilstrækkeligt balanceret.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

Beretningens emne og formål er klart motiveret, og afgrænsningen er relevant. Undersøgelsesspørgsmålene og den anvendte metode er velegnede til at belyse formålet. Desuden er resultaterne og konklusionerne velunderbyggede og tilstrækkeligt balancerede.

Beretningen udmærker sig ved det snævre og præcise fokus på netop det forhold, som Statsrevisorerne har ønsket undersøgt.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	x
Tilfredsstillende	
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 6/2024 om statens betalingsadfærd

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Beretning handler om, hvorvidt ministerierne betaler private leverandører til tiden. Emnet er klart og relevant *motiveret* af, at Rigsrevisionen ved revisionen af statsregnskabet for 2022 og 2023 observerede, at Forsvarsministeriet havde en mangelfuld håndtering af fakturaer, der medførte, at en række leverandører ikke fik betaling til tiden. Udover den manglende regeloverholdelse og ekstraomkostninger i form af rykkergebyrer og renter, motiveres emnet også af de uhensigtsmæssige konsekvenser for private leverandører, der mangler likviditet, lider et rentetab eller får svært ved at betale egne regninger.

Formålet med undersøgelsen er klart, og det er enkelt at afdække, om staten har en tilfredsstillende betalingsadfærd i aftaler med private leverandører. Som en del af analysen kortlægges det, hvor lang tid der bruges på faktura-behandlingen i forskellige faser.

Undersøgelsen er *afgrænset* til at omfatte alle ministerier, herunder underliggende myndigheder og institutioner, men ikke de selvejende institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Hvad angår kortlægningen af, hvor lang tid ministerierne bruger på de enkelte trin i sagsbehandlingen af fakturaer, omfatter undersøgelsen ikke Forsvarsministeriet, Transportministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet, da disse data ikke er sammenlignelige med de øvrige ministeriers. Endelig er undersøgelsen i overensstemmelse med motivationen og formålet afgrænset til kun at omfatte fakturaer fra private leverandører. Da undersøgelsen omfatter hele regnskabsåret 2023, er der reelt set tale om en fuldstændig undersøgelse af området.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Fremfor at fokusere på de enkelte leverandørers betalingsvilkår operationaliseres formålet til at undersøge, om ministerierne betaler fakturaer fra private leverandører inden for højst 30 dage, som er det krav, der følger af Renteloven. Selvom dette undersøgelsesspørgsmål er mindre eksplicit end, hvad er sædvanligt i Rigsrevisionens beretninger, er formålet så sammenfaldende med undersøgelsesspørgsmålet, at det fungerer i praksis.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Undersøgelsen baserer sig på en analyse af data fra de it-systemer, som ministerierne bruger til fakturahåndtering. Metoden er forholdsvis enkel, men meget velegnet til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene: Ved at beregne forskellen mellem den dato, hvor fakturaen er modtaget og den dato, hvor fakturaen er sendt til betaling, vurderes det, om fakturaen er betalt rettidigt. På tilsvarende vis er data fra it-systemerne anvendt til at analysere, hvor lang tid ministerierne i gennemsnit bruger på at kontrollere, at varer svarer til det bestilte, samt hvor lang tid ministerierne bruger på at godkende og betale fakturaerne

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Resultaterne og konklusionerne er klart underbyggede af den kvantitative undersøgelse, som samtidig er meget dækkende. Derfor kan Rigsrevisionen præcist konkludere, f.eks. at 11 % af fakturaerne er betalt for sent, og at der er betydelig variation på tværs af ministerierne.

Med udgangspunkt i undersøgelsesspørgsmålets operationalisering kan det også konkluderes, at disse fakturaer udgjorde et beløb på i alt 8,8 mia. kr., og at staten er blevet påført omkostninger for 4,3 mio. kr. til gebyrer og morarenter, som kunne være undgået. Ligeledes kan sagsbehandlingstiden i forskellige faser opgøres.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Resultaterne og konklusionerne er balancerede, idet Rigsrevisionen omtaler de særlige forhold, der i enkelte ministerier er relevante. Specifikt, at Digitaliseringsministeriet har bemærket, at de som nyoprettet ministerie havde udfordringer med at overholde betalingsfristen, da både administrative funktioner og korrekte processer skulle implementeres.

Ligeledes har enkelte ministerier påpeget, at nogle af deres leverandører har givet en betalingsfrist på mere end 30 dage, når de har sendt en faktura. Ministerierne har påpeget, at fakturaen i undersøgelsen vil fremstå som for sent betalt, selv om ministerierne vurderer, at fakturaen er betalt til tiden. Endelig kan der være andre forhold, herunder fx at fakturaen er sendt til en forkert modtager, at fakturaen er modtaget hen over en ferieperiode, eller at der er foretaget interne flytninger og røringer, så den medarbejder, der skal håndtere fakturaen, ikke længere sidder i samme stilling, som gør, at ikke alle fakturaer kan betales til tiden.

Samlet er der en række relevante forhold, som kan tages i betragtning, men det ændrer ikke på det samlede billede, og der er stadig markante forskelle ministerierne imellem.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

Beretningens emne og formål er klart motiveret, og afgrænsningen er relevant. Undersøgelsesspørgsmålene og den anvendte metode er velegnede til at belyse formålet. Desuden er resultaterne og konklusionerne velunderbyggede og tilstrækkeligt balancerede.

Beretningen udmærker sig ved det snævre og præcise fokus på et emne, som har betydning for erhvervslivets vilkår, og som har haft mediemæssig bevågenhed. Dermed lægges der på relevant vis også vægt på forhold udover de sædvanlige revisionskriterier.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	x
Tilfredsstillende	
Mindre tilfredsstillende	